

αφαιρουμένων των εξόδων που καταλογίσθησαν σε άλλους διαδίκους με τις διατάξεις της 16ης Σεπτεμβρίου και 25ης Νοεμβρίου 1981.

Mertens de Wilmars	Bosco	Touffait	
Due	Pescatore	Mackenzie Stuart	O’Keeffe
Koopmans	Everling	Χλωρός	Grévisse

Έδημοσιεύθη σε δημοσία συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Φεβρουαρίου 1982.

Ο γραμματέας
P. Heim

Ο πρόεδρος
J. Mertens de Wilmars

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ
PIETER VERLOREN VAN THEMATAAT
ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1982 ¹

*Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,*

1. Είσαγωγή

Οι προτάσεις που έχω την τιμή να αναπτύξω σήμερα αφορούν τις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 39, 43, 85 και 88/81, οι οποίες παραμένουν ακόμη εγγεγραμμένες στο πρωτόκολλο του Δικαστηρίου μετά την παραίτηση της «Μεταλλουργικής Χάλυψ ΑΕ». Στις τέσσερις αυτές υποθέσεις, οι Έλληνες παραγωγοί χάλυδος έζητησαν, δάσει του άρθρου 33 της συνθήκης ΕΚΑΧ, την ακύρωση των ατομικών αποφάσεων με τις οποίες η Έπιτροπή καθώρισε, σε ό,τι τις αφορά, τις ποσοστώσεις παραγωγής άκατεργάστου χάλυδος και προϊόντων έλασεως για τό πρώτο τρίμηνο του 1981.

Οι άτομικές αποφάσεις, για τις οποίες πρόκειται έστηρίχθησαν στις γενικές αποφάσεις της Έπιτροπής 2794/80/ΕΚΑΧ, της 31ης Οκτωβρίου 1980 (JO 291, L 1980), περί θεσπίσεως συστήματος ποσοστώσεων παραγωγής χάλυδος για τις επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυδος και 3381/80/ΕΚΑΧ, της 23ης Δεκεμβρίου 1980 (JO L 355, 1980). Ο κύριος λόγος που ώθησε στην λήψη των μέτρων αυτών προς αντιμετώπιση της κρίσεως ήταν, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις του πρώτου μέτρου που ανέφέρθη, η απότομη πτώση της ζήτησεως χάλυδος, τόσο εντός της κοινοτικής αγοράς, όσο και της παγκοσμίου αγοράς κατά την διάρκεια του τρίτου τριμήνου του 1980. Τό ποσοστό αξιοποιήσεως της παραγωγικής δυναμι-

1 — Μετάφραση από τά όλλανδικά.

κόττης των επιχειρήσεων σιδήρου και χάλυδος της Κοινότητας, τό όποιο κατά την διάρκεια του δευτέρου τριμήνου του 1980 άνήλθε σέ 70 %, έπεσε κατά τόν μήνα Σεπτέμβριο, σύμφωνα μέ τίς προαναφερθείσες αίτιολογικές σκέψεις σέ 58 %, πού άποτελεί τό χαμηλότερο ποσοστό πού έσημειώη ποτέ στην Κοινότητα. Οί προβλέψεις γιά τό τέταρτο τρίμηνο άφησαν νά διαφανεί περαιτέρω πώση του ποσοστού άξιοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας πού θά ήδύνατο νά κατέλθει κάτω του 55 %.

Κατά τούς μήνες Ιανουάριο μέχρι Σεπτέμβριο του 1980, ή μείωση της ζητήσεως είχε ως άποτέλεσμα, πάντοτε κατά τίς ως άνω αίτιολογικές σκέψεις, την πώση των τιμών του χάλυδος εντός της Κοινότητας, οί όποιες έμειώησαν κατά 13 %, ενώ τό κόστος παραγωγής είχε αύξηθει κατά την αυτή περίοδο κατά 5 %. Ένεκα τούτου, ή οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων έπεδεινώη περαιτέρω, πράγμα πού έγκυμονούσε τόν κίνδυνο προκλήσεως άνεπανορθώτων ζημιών στην δομή της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυδος.

Γιά τούς λόγους αυτούς, ή Έπιτροπή έκρινε ότι ή ευρωπαϊκή χαλυδουργία εύρίσκετο σέ περίοδο έκδήλου κρίσεως, κατά την έννοια του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ. Έπειδή διεπίστωσε επίσης, όπως προκύπτει από τίς αίτιολογικές σκέψεις της γενικής άποφάσεως, ότι τά μέσα έμμέσου δράσεως πού διέθετε, δυνάμει του άρθρου 57 της προαναφερθείσης συνθήκης, άπεδείχθησαν άτελέσφορα ή άνεπαρκή, ή Έπιτροπή έκρινε άναγκαίο νά θεσπίσει ένα σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής, σύμφωνα μέ τίς διαδικαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 58. Μέ την προαναφερθείσα γενική άπόφαση 3381/80/ΕΚΑΧ, ή Έπιτροπή καθώρισε στις 23 Δεκεμβρίου 1980, στο πλαίσιο της γενικής άποφάσεως πού προανεφέρη, ποσοστά μείωσης γιά τό πρώτο τρίμηνο του 1981.

Η προσφυγή άκυρώσεως δέν στηρίζεται στόν άνακριδή καθορισμό των άτομικών ποσοστώσεων γιά τίς έν λόγω ελληνικές επιχειρήσεις. Στηρίζεται, αντίθετα, στους

έξης δύο λόγους πού διατυπώνονται πάρα πολύ γενικά:

1. Οί γενικές άποφάσεις 2794/80/ΕΚΑΧ και 3381/80/ΕΚΑΧ δέν εφαρμόζονται επί των ελληνικών επιχειρήσεων σιδήρου και χάλυδος· έπικουρικώς είναι άκυρες σέ ό,τι τίς άφορά.
2. Η γενική άπόφαση 2794/80/ΕΚΑΧ, επί της όποίας στηρίζονται οί προβαλλόμενες άτομικές άποφάσεις, είναι παράνομη λόγω παραδιάσεως ούσιωδών τύπων, πού συνίσταται στην άνεπαρκή αίτιολογία· έπικουρικώς, λόγω παραδιάσεως των άρθρων 58, 74 και 14 της συνθήκης ΕΚΑΧ.

Αν και τυπικώς στρέφονται κατά των άποφάσεων πού τίς άφορούν άτομικώς, οί έν λόγω προσφυγές, μέσω της ένστάσεως έλλείψεως νομιμότητας, στρέφονται κατ' ούσίαν κατά των ήδη άναφερθεισών άποφάσεων ή και κατά του ίδιου συστήματος — θεωρουμένου γενικώς — της πράξεως προσχωρήσεως. Δέν φαίνεται ότι οί προσφεύγουσες είχαν υπό τίς περιστάσεις αυτές οίοδήποτε άτομικό συμφέρον. Θά άναφερθώ και πάλι στά ζητήματα πού πιθανόν νά άνακύψουν σχετικώς ως πρός τό παραδεκτό των προσφυγών στην συνέχεια της άναπτύξεώς μου. Τά ζητήματα αυτά δέν άνέκυψαν κατά την διάρκεια της διαδικασίας.

Η άνάπτυξη στην όποία θά προδώ θά περιλαμβάνει, κατ' άρχάς, την εξέταση του πρώτου λόγου, ενώ άκολούθως θά εξετάσω τόν δεύτερο. Τέλος, θά συνοψίσω τίς διαπιστώσεις στις όποιες θά καταλήξω.

Σέ ό,τι άφορά τά πραγματικά περιστατικά πού άφορούν τίς άτομικές άποφάσεις στόν τομέα των προσβαλλομένων ποσοστώσεων, παραπέμπω στην έκθεση γιά την έπ' άκροατηρίου σύζητηση. Όπως ήδη άνέφερα άνωτέρω, οί έν λόγω άτομικές άποφάσεις, καθ' έαυτές, και τά άτομικά στοιχεία στόν τομέα της παραγωγής και των ποσοστώσεων πού τίς άφορούν δέν διεδραμάτισαν κανένα ρόλο στην διαδικασία.

2. 'Επί του πρώτου λόγου

Ο λόγος της μὴ δυνατότητας, εφαρμογῆς τῶν γενικῶν ἀποφάσεων καί, ἐπικουρικῶς, τῆς σχετικῆς ἀκυρότητας αὐτῶν, στηρίζεται, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τῆς αἰτιολογίας, στὴν ιδέα ὅτι οἱ ἀποφάσεις πού ἔλαβαν τὰ κοινοτικά ὄργανα κατὰ τὴν ἐνδιάμεση περίοδο, *μετὰ* τὴν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου, τῆς 24ης Μαΐου 1979, περὶ προσχωρήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα Ἀνθρακος καὶ Χάλυδος, ἀλλὰ *πρὶν* ἀπὸ τὴν προσχώρηση αὐτῆ καθ' ἑαυτή, δὲν ἐφαρμόζονται στὴν Ἑλλάδα, δεδομένου ὅτι δὲν ἀπετέλεσαν ἀντικείμενο διαπραγματεύσεων σὲ σχέση μετὰ τὴν πράξη προσχωρήσεως. Τὰ ὄργανα ὤφειλαν ἐπίσης νὰ δηλώσουν ρητῶς ποιῆς ἀποφάσεις ἐφαρμόζονται στὴν Ἑλλάδα, μετὰ τὴν προσχώρησή της καὶ τοῦτο, κατόπιν κοινῆς συμφωνίας μετὰ τὴν ἐν λόγω χώρα.

Ἡ προσφυγὴ θέτει ἐπίσης τὸ πρόβλημα τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς, μετὰ τὴν προσχώρηση, τῶν ἀποφάσεων πού ἐξεδόθησαν κατὰ τὴν ἐνδιάμεση περίοδο.

Ἐφ' ὅσον, ὅπως ἐτόνισα, ἡ προσφυγὴ στρέφεται κατὰ τῶν ἐν λόγω ἀτομικῶν ἀποφάσεων, ὁ πρῶτος λόγος πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ὡς ἐνστασις ἐλλείψεως νομιμότητος, ἀναφερομένη στὶς ἀτομικὲς αὐτὲς ἀποφάσεις. Ὑπὸ τὴν μορφή αὐτῇ, ὁ πρῶτος λόγος δύναται νὰ κριθεῖ παραδεκτός, ὅπως συνάγεται καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη σας ἀπόφαση Meroni (ὕποθεσις 9/56 Jurispr. 1958, σ. 9), ἔστω καὶ ἂν ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν ὡς ἂν ἀπόφαση, ὁ λόγος αὐτός δὲν δύναται στὴν περίπτωσι αὐτῇ νὰ ὀδηγήσει σὲ ἀκύρωση τῆς γενικῆς ἀποφάσεως, ὅπως ζητεῖται, ἐπικουρικῶς, μετὰ τὸν πρῶτο λόγο. Τὸ Δικαστήριον ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ φρονεῖ:

«... ὅτι ἡ ἀκύρωση μιᾶς ἀτομικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία στηρίζεται ἐπὶ τοῦ μὴ

νομίμου χαρακτήρος τῶν γενικῶν ἀποφάσεων ἐκ τῶν ὁποίων ἀπορρέει, ἐπηρεάζει τὰ ἀποτελέσματα τῆς γενικῆς ἀποφάσεως μόνο κατὰ τὸ μέτρο πού αὐτὰ συγκεκριμενοποιοῦνται στὴν ἀκυρωθεῖσα ἀτομικὴ ἀπόφαση».

Διευκρινίζεται ἐπίσης στοῦ σκεπτικῶ ὅτι ὁ προσφεύγων, προβάλλοντας ἐνστασις ἐλλείψεως νομιμότητος, ἐπ' εὐκαιρία μιᾶς προσφυγῆς στρεφόμενης κατὰ ἀτομικῆς ἀποφάσεως, δύναται νὰ ἐπικαλεσθεῖ, γιὰ νὰ θέσει ὑπὸ ἀμφισβήτηση τὸ νόμιμον τῆς γενικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ ἀτομικὴ ἀπόφασις, τοὺς τέσσερις λόγους πού ἀπαριθμοῦνται στοῦ πρῶτο ἐδάφιο τοῦ ἄρθρου 33. Τὴν ἀποψη αὐτῇ τὴν ἐπιβεβαιώσατε μετὰ τὴν ἀπόφασή σας στὴν ὑπόθεσις 15/57 (Jurispr. 1958, σ. 159) καὶ σὲ πολλὰς μεταγενέστερες ἀποφάσεις. Κατὰ συνέπεια, δύναται ἐπίσης νὰ ζητηθεῖ καὶ στὴν παρούσα ὑπόθεσις ἡ ἀκύρωση τῶν προσβαλλομένων ἀτομικῶν ἀποφάσεων, ἀλλὰ, στὴν περίπτωσι αὐτῇ, ἀποκλειστικῶς τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, ἐὰν οἱ γενικὲς ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται κριθοῦν παράνομες ὁμοῦς ἐνός ἀπὸ τοὺς τέσσερις λόγους πού ἀπαριθμοῦνται στοῦ ἄρθρου 33 καὶ ἔχουν ἐπικαλεσθεῖ οἱ προσφεύγουσες.

Πράγματι, οἱ προσφεύγουσες ζητοῦν, ὅπως ἀνέφερα, τὴν μὴ ἐφαρμογὴ ἢ προβάλλουν τὸν παράνομον χαρακτήρα τῶν γενικῶν ἀποφάσεων σὲ ὅ,τι τίς ἀφορᾷ, λόγω παραβιάσεως τῆς συνθήκης ἢ παντός νομικοῦ κανόνος σχετικοῦ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴ της, ἐπεὶδὴ ἡ ἐπέκτασις στὴν Ἑλλάδα τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς τῶν ἀποφάσεων, πού ἐξεδόθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς καλουμένης ἐνδιάμεσου περιόδου, δὲν συνάγεται οὔτε ἀπὸ τὸ ἄρθρο 2, οὔτε ἀπὸ ἄλλη διάταξις τῆς πράξεως προσχωρήσεως. Ἐκτός ἀπὸ τὸ ἄρθρο 2, οἱ προσφεύγουσες ἀναφέρονται ἰδίως, στοῦ πλαίσιο αὐτό, στὰ ἄρθρα 9 καὶ 146 τῆς πράξεως προσχωρήσεως. Ἐπικουρικῶς, ἰσχυρίζονται κυρίως, ἀκόμη, ὅτι ἡ συμφωνηθεῖσα διαδικασία πληροφωρήσεως καὶ διαδουλεύσεως δὲν ἐφημερόσθη στὴν προκειμένη περίπτωσι καὶ ὅτι στίς αἰτιολογικὰς σκέψεις τῶν γενικῶν διατά-

ξων δέν άνεφέρετο ή εφαρμογή τής διαδικασίας αϋτής. Δύνανται νά ύποτεθει ότι οί προσφευγόντες ύπολαμβάνουν, διά τοϋ επικουρικοϋ αϋτοϋ λόγου, παράδαση ούσιώδους τύπου κατά τήν έννοια τοϋ άρθρου 33 τής συνθήκης ΕΚΑΧ.

Θεωρώ ότι ή ούσία τής επιχειρηματολογίας τών προσφευγουσών δέν δύναται νά ύποστηριχθει, οϋτε δάσει τών γενικών άρχών τοϋ διεθνούς δικαίου, οϋτε δάσει τοϋ κειμένου καί τής οικονομίας τής πράξεως προσχωρήσεως.

Σύμφωνα μέ τό διεθνές δίκαιο, ή συναίνεση ενός κράτους νά δεσμευθει από μία συνθήκη έκδηλοϋται, κατ' άρχήν, διά τής επικυρώσεως ή τής προσχωρήσεως. Μόνο άν όρίζεται ρητώς σέ μία συνθήκη ότι διά τής ύπογραφής τής καθίσταται ύποχρεωτική δύναται ή πράξη αϋτή νά παραγάγει παρόμοιο έννομο αποτέλεσμα (δλ. π.χ. τό άρθρο 2 παράγραφος 1 β τής συμβάσεως τής Βιέννης περί τοϋ δικαίου τών συνθηκών:

«6) Διά τών όρων “έπικύρωση”, “άποδοχή”, “έγκριση” καί “προσχώρηση” νοείται, άνάλόγως τής περιπτώσεως, ή οϋτως καλουμένη διεθνής πράξη μέ τήν όποία τό κράτος συναινεί στο διεθνές πεδίο νά δεσμευθει μέ τήν συνθήκη».

Ό κύριος σκοπός πού επιδιώκει ένα κράτος τό όποιο προσχωρεί σέ ύπάρχουσα συνθήκη τοϋ διεθνούς δικαίου είναι νά άποκτήσει κατά τήν στιγμή τής προσχωρήσεως τά ίδια δικαιώματα καί ύποχρεώσεις μέ τά άρχικά συμβαλλόμενα μέρη. Παραπλώ σχετικώς στο δίδλιο τοϋ Rousseau «Principes généraux de droit international public», Τόμος Ι, 1970, σ. 115, Rousseau «Droit international public», 1977, σ. 46 καί στο δίδλιο τοϋ McNair «The Law of Treaties» (1961) σ. 153. Υπό τήν ίδια έννοια, τό άρθρο 16 τής συμβάσεως τής Βιέννης περί τοϋ δικαίου τών συνθηκών (Nederlands Tractatenblad 1972, σ. 51) όρίζει επίσης, σέ ό,τι άφορά τήν προσχώρηση σέ προϋπάρχουσα συνθήκη, τά έξής:

«Άν δέν προβλέπει άλλως ή συνθήκη, τά έγγραφα τής επικυρώσεως, άποδοχής, έγκρί-

σεως ή προσχωρήσεως συνιστοϋν τήν συναίνεση τοϋ κράτους νά δεσμευθει από αϋτή κατά τήν στιγμή:

...

6) τής καταθέσεως αϋτών στον θεματοφύλακα

...».

Τό άρθρο 2 τής άποφάσεως τοϋ Συμβουλίου τών Εϋρωπαϊκών Κοινοτήτων, τής 24ης Μαΐου 1979, περί τής προσχωρήσεως τής Έλληνικής Δημοκρατίας στην Εϋρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακος καί Χάλυδος, όρίζει ότι ή προσχώρηση θά πραγματοποιηθει τήν 1η Ιανουαρίου 1981 ύπό τήν προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, ότι ή Έλληνική Δημοκρατία θά έχει καταθέσει κατά τήν ήμερομηνία αϋτή τό έγγραφο τής επικυρώσεως τής προσχωρήσεώς τής.

Επομένως, όπως προκύπτει από τά κείμενα πού άνέφερα, κατά κανόνα, ή άποφασιστική ήμερομηνία γιά τόν καθορισμό τών δικαιωμάτων καί ύποχρεώσεων τών προσχωρούντων κρατών καί τών ύπηκόων τους είναι ή ήμερομηνία τής προσχωρήσεως καί όχι κάποια άλλη προγενέστερη ήμερομηνία. Προκύπτει επίσης ότι ή άρχή τής ισότητας δικαιωμάτων καί ύποχρεώσεων μεταξύ προσχωρούντων κρατών καί κρατών πού είχαν ήδη προηγουμένως δεσμευθει διά τής συνθήκης, κατά τόν χρόνο τής προσχωρήσεως, θεωρείται ως ένα από τά ούσιώδη χαρακτηριστικά τής προσχωρήσεως. Οϋτε ή επιστήμη, οϋτε ή νομολογία, οϋτε ή σύμβαση τής Βιέννης τοϋ 1969 δέν επιτρέπουν τό συμπέρασμα ότι ύφίσταται περιορισμός τοϋ δικαιώματος προσδιορισμοϋ τής έκτάσεως τών δικαιωμάτων καί ύποχρεώσεων πού ισχύουν κατά τόν χρόνο τής προσχωρήσεως, όπως επίσης συνέδη καί μέ τήν πράξη προσχωρήσεως γιά τήν όποία πρόκειται στην παρούσα περίπτωση. Αϋτό τονίζει ρητώς καί ό McNair ένθ. άνωτ. σ. 149 «The law permits to the parties responsible for the negotiation of a treaty an almost complete discretion in the provisions that they make as to the manner in which States may become parties to it» (τό δίκαιο

παρέχει στά μέρη πού έχουν τήν ευθύνη των διαπραγματεύσεων μία πλήρη σχεδόν διακριτική ευχέρεια γιά τόν καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τίς όποιες δύνανται τά κράτη νά προσχωρήσουν στην συνθήκη).

Επομένως, ή κυρία άποψη των προσφευγουσών πρέπει νά έκτιμηθεί άποκλειστικώς δάσει του περιεχομένου της πράξεως προσχωρήσεως, αυτής καθ' έαυτης.

Στό πλαίσιο της εξέτασεως της έν λόγω πράξεως, θά τονίσω ιδιαίτερα ότι τά άρθρα της 9 καί 146 είναι προφανώς άνευ ένδιαφέροντος στην παρούσα διαδικασία. Τό άρθρο 9 άφορά μεταβατικές διατάξεις πού άποκλίνουν από άρχικό καί παράγωγο κοινοτικό δίκαιο τό όποιο, κατ' άρχήν, εφαρμόζεται στά ένδιαφερόμενα κράτη μετά την 1η Ιανουαρίου 1981. Οί άποκλινουσες αυτές διατάξεις δέν άφορούν την εφαρμογή του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ. Τό άρθρο 46 ρυθμίζει την τεχνική προσαρμογή των πράξεων πού είχαν εκδώσει τά όργανα πρό της προσχωρήσεως της Ελλάδος. Στην παρούσα περίπτωση όμως δέν πρόκειται γιά την προσαρμογή πράξεων πού έξεδόθησαν πρό της προσχωρήσεως. Εκείνο, γιά τό όποιο πρόκειται εδώ, είναι ή εφαρμογή καί, έπικουρικώς, ή νομιμότης όρισμένων αποφάσεων, οί όποιες έξεδόθησαν πρό της προσχωρήσεως, κατά τό μέτρο πού οί τελευταίες έφηρμόσθησαν από την Έπιτροπή στην Ελλάδα μετά την προσχώρηση.

Τέλος, σέ ό,τι άφορά τόν λόγο της μή εφαρμογής των γενικών αποφάσεων 2794/80/ΕΚΑΧ καί 3381/80/ΕΚΑΧ στίς ελληνικές έπιχειρήσεις, έπικουρικώς δέ της σχετικής άκυρότητός τους έναντι των έν λόγω έπιχειρήσεων, τό μόνο πού έχει σημασία είναι τό άρθρο 2 της πράξεως προσχωρήσεως. Τό άρθρο αυτό έχει ως εξής:

«Από της προσχωρήσεως, οί διατάξεις των άρχικών συνθηκών καί οί πράξεις των όργάνων της Κοινότητας δεσμεύουν την Έλληνική Δημοκρατία καί εφαρμόζονται στό κράτος αυτό, υπό τούς όρους πού προ-

βλέπονται στίς συνθήκες αυτές καί στην παρούσα πράξη.»

Οί προσφεύγουσες όμως ισχυρίζονται ότι, έλλείψει ρητής σχετικής διατάξεως, δέν δύναται νά θεωρηθεί ότι ή Έλληνική Δημοκρατία άπεδέχθη διά συνθήκης μέλλουσες νομικές πράξεις, άγνωστες κατά τόν χρόνο της συνάψεως της συνθήκης, τελείως άόριστες ως πρός τό περιεχόμενό τους καί οί όποιες έπρόκειτο νά έκδοθουν μονομερώς σέ μεταγενέστερη ήμερομηνία από όργανα στά όποια δέν μετείχε ή Ελλάς κατά τόν χρόνο έκδόσεως καί χωρίς καμμία δυνατότητα παρεμβάσεως έκ μέρους της. Μία τέτοια μεταδίδαση κυριαρχικών δικαιωμάτων είναι άδιανόητη χωρίς την συμμετοχή της Ελλάδος στά όργανα. Μόνο μία ρητή καί σαφής διάταξη, πού θά περιείχετο στην συνθήκη προσχωρήσεως, θά ήδύνατο νά καταστήσει δυνατή μία τόσο άπροσδιόριστη καί άπερίοριστη παραχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων.

Πάντως, από την θεωρία του διεθνούς δικαίου πού άνέφερα άνωτέρω καί σύμφωνα μέ την όποία τό προσχωρούν κράτος πρέπει κατά τόν χρόνο της προσχωρήσεως νά τεθεί, νομικώς, σέ ίση μοίρα μέ τά άρχικά Κράτη μέλη, πρέπει νά συναχθεί μία έρμηνεία του άρθρου 2 της πράξεως προσχωρήσεως σύμφωνα μέ την όποία ως «πράξεις» πρέπει νά νοηθουν όλες οί πράξεις πού έχουν έκδοθει πρό της προσχωρήσεως, περιλαμβανομένων καί των αποφάσεων πού έχουν έκδοθει μεταξύ 25ης Μαΐου 1979 καί 1ης Ιανουαρίου 1981. Ο Puissechet τονίζει επίσης στό πολύ γνωστό έγχειρίδιό του, περί της διευρύνσεως των Εύρωπαϊκών Κοινοτήτων, ότι τά έννέα πρώτα άρθρα της πράξεως προσχωρήσεως του Ήνωμένου Βασιλείου, της Δανίας καί της Ιρλανδίας, πού έχουν τό ίδιο περιεχόμενο σχετικώς, συνιστούν, από διάφορες άπόψεις, άπλή ανάπτυξη μιάς ιδέας ή όποία περικλείεται στην ίδια την έννοια της προσχωρήσεως. Η ιδέα αυτή σημαίνει ότι τά νέα Κράτη μέλη, από της ήμερομηνίας της προσχωρήσεως, πρέπει νά εύρίσκονται στην ίδια νομική κατάσταση μέ τά παλαιά Κράτη μέλη, νά υπέχουν τίς ίδιες υποχρεώσεις καί νά απολαύουν τά ίδια δικαιώματα

ὅπως τὰ τελευταία. Καί τοῦτο, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξη ἐιδικῶν διατάξεων πού ἔχουν συμβατικῶς θεσπισθεῖ σχετικά μέ τό θέμα αὐτό (J. P. Puissochet, «L'élargissement des Communautés européennes», Paris 1974, σ. 175). Ἐχῶ ἤδη ὑπογραμμίσει ὅτι δέν δύνανται νά συναχθοῦν ἄλλα συμπεράσματα ἀπό τίς γενικές ἀρχές τοῦ διεθνούς δικαίου. Ἑρμηνεῖα σάν κι αὐτή πού προτείνουν οἱ προσφεύγουσες θά ἀπαυτοῦσε ἀκριδῶς τὴν ὑπαρξή ρητῆς διατάξεως.

Κοινοτήτων. Βέβαια, ἀπό τὴν ἀναφορά τοῦ ἄρθρου 2 στοὺς ὅρους πού προβλέπονται στίς συνθήκες καί στήν πράξη προσχωρήσεως δύνανται ἴσως νά συναχθεῖ μία παραπομπή σέ περιορισμούς πού προκύπτουν ἀπό ἄλλες διατάξεις τῶν συνθηκῶν αὐτῶν καί τῆς πράξεως προσχωρήσεως, πλὴν ὁμως δέν δύνανται νά συναχθεῖ τό συμπέρασμα, ὅπως πράττουν οἱ προσφεύγουσες, ὅτι τό ἄρθρο 2 δέν ἐφαρμόζεται σέ γενικές διατάξεις ὅπως αὐτές γιά τίς ὁποῖες πρόκειται στήν παρούσα περίπτωση, ἐλλείπει ρητῆς συμπληρωματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως περιλαμβανομένης στίς ἐν λόγω ἄλλες διατάξεις (6λ. Puissochet ἐνθ. ἀν. σ. 180).

Ἐξ ἄλλου, ἡ Ἐπιτροπή ὑπεγράμμισε ρητῶς, καί ὀρθῶς κατ' ἐμέ, μέ τό ὑπόμνημά της ὅτι θά ἦταν ἀδιανόητη οἰαδήποτε ἄλλη ἐρμηνεία. Πράγματι, ἐρμηνεῖα σάν αὐτή πού προτείνουν οἱ προσφεύγουσες θά παρέλυε τελείως τὴν διαχείριση καί τὴν ἀνάπτυξη τῶν Κοινοτήτων, καθ' ὅλη τὴν πλῆξον τοῦ ἐνός καί ἡμίσεος ἔτους περίοδο πού ἐμεσολάβησε ἀπό τίς ἀποφάσεις περὶ προσχωρήσεως μέχρι τὴν προσχώρηση αὐτῆς καθ' ἑαυτή. Ἀκόμη περισσότερο, θά ἐδημιούργει τόν κίνδυνον ὅτι ἡ ἐπέκταση στήν Ἑλλάδα τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς τῶν νομοθετικῶν διατάξεων, πού ἐθεσπίσθησαν κατὰ τὴν ἐν λόγω ἐνδιάμεση περίοδο, θά ἡδύναντο νά ἀντιμετωπίσουν ἓνα ἑλληνικὸ νεο. Θά ἐδημιουργεῖτο τουλάχιστον ἓνα κενὸ στό νομικὸ σύστημα ἐπὶ ὅσον χρόνον δέν θά ἐλαμβάνετο καμμία ἀπόφαση σχετικά μέ τὴν διεύρυνση τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς. Θεωρῶ πράγματι προφανές ὅτι τέτοιου εἶδους συνέπειες, στόν τομέα π.χ. τῆς κοινῆς γεωργικῆς πολιτικῆς, θά ἦταν ἐντελῶς ἀδιανόητες καί τελείως ἀπαράδεκτες. Δέν εἶναι ἐπομένως δυνατόν νά ὑποτεθεῖ ὅτι οἱ συντάκτες τοῦ ἄρθρου 2 εἶχαν τὴν πρόθεση νά εἰσαγάγουν ἓνα τέτοιον σύστημα. Τό ἄρθρο αὐτό δέν περιέχει, ὅπως τό ἔχω τονίσει, κανέναν περιορισμὸ τοῦ εἶδους αὐτοῦ πού ὑπερασπίζονται οἱ προσφεύγουσες. Ἡ ἐρμηνεῖα πού ὑποστηρίζουν δέν δρίσκει, ἐξ ἄλλου, στήριγμα οὔτε στήν θετικὴ πρακτικὴ πού ἠκολουθήθη μετὰ τὴν πρώτη καί δεύτερη διεύρυνση τῶν

Σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τόν λόγον πού προεβλήθη ἐπικουρικῶς, ὅτι ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνησις, ἀντιθέτως πρὸς τὴν συμφωνηθεῖσα διαδικασία πληροφόρησε καί διαβουλεύσεως (JO L 291 1979, σ. 191), δέν ἐνημερώθη ἐγκαίρως σχετικά μέ τίς σχεδιαζόμενες γενικές ἀποφάσεις, ἀναφέρω κατ' ἀρχάς ὅτι ἡ συμφωνία ἐπὶ τῆς διαδικασίας αὐτῆς ἀναφέρεται ἀπλῶς στήν τελικὴ πράξη, καί τοῦτο μέ τὴν ἀκόλουθη διατύπωση: «οἱ πληρεξούσιοι καί τὸ Συμβούλιο ἐλάσαν ἐπίσης ὑπὸ σημείωση τὴν συμφωνία περὶ τῆς διαδικασίας λήψεως ὁρισμένων ἀποφάσεων» (JO L 291, 1979, σ. 181). Κακῶς λοιπόν ὑποστηρίζουν οἱ προσφεύγουσες, στήν σελίδα 3 τοῦ δικογράφου τῆς προσφυγῆς τους, ὅτι πρόκειται γιά κοινὴ δήλωση, ἡ ὁποία ἐπεκυρώθη διὰ τῆς τελικῆς πράξεως. Στό διεθνές δίκαιο, ἡ τελικὴ πράξη, σύμφωνα μέ τὸν McNair (ἐνθ. ἀν. σ. 24), ἀποτελεῖ ἀπλῶς κατάλογο τῶν κειμένων καί δέν συνιστᾷ ἀποδοχὴ τῶν ἐν λόγω κειμένων. Ἐξ ἄλλου, ἡ τελικὴ πράξη δέν ἐπικυροῦται. Ἡ πράξη προσχωρήσεως δέν κάνει καμμία μνεία τῆς διαδικασίας αὐτῆς. Νομίζω, λοιπόν, ὅτι ἡ ἐν λόγω διαδικασία δέν δύνανται νά θεωρηθεῖ ὡς προϋπόθεση γιά τὴν ἐφαρμογὴ τῶν πράξεων πού ἀναφέροντο στό ἄρθρο 2 τῆς πρά-

ξεως προσχωρήσεως. Τά ανωτέρω άρκοουν γιά νά δείξουν ότι είναι μάταιη ή επίκληση ένώπιον του Δικαστηρίου σας, στό πλαίσιο της παρουσίας υποθέσεως, των συμφωνιών περί πληροφόρησης και διαβουλεύσεως, και τουτο δέβαια παρά τό προφανές πολιτικό και πρακτικό τους ένδιαφέρον.

Τέλος, οι προσφεύγουσες δέν κατώρθωσαν νά πείσουν ότι δέν έτηρήθη ή διαδικασία. Μάλλον τό αντίθετο πρέπει νά συναχθεί από τις ανακοινώσεις της Έπιτροπής. Η τελευταία υπεγράμμισε σχετικώς ότι ή διαδικασία έφηρμόσθη ως παγία πρακτική. Έπί πλέον, νομίζω ότι από την ίδια την φύση της διαδικασίας προκύπτει ότι εκείνη πού θά ώφειλε νά αντιδράσει θά ήταν ή Έλληνική Δημοκρατία σέ περίπτωση μή τηρήσεως της διαδικασίας αυτής. Δέν προέκυψε όμως στην παρούσα υπόθεση ότι αυτό συνέβη. Νομίζω ότι, στό πλαίσιο της διαδικασίας πληροφόρησης και διαβουλεύσεως, έφ' όσον οι διάδικοι δέν υποστηρίζουν τό αντίθετο, πρέπει νά γίνει δεκτό ότι ή διαδικασία αυτή πράγματι έτηρήθη. Ίδου λοιπόν ένας άκόμη λόγος, γιά τόν όποιο πρέπει νά απορριφθεί αυτός ό λόγος άκυρώσεως ως μή άσκών νομική έπιρροή. Γιά τους ίδιους λόγους, πρέπει επίσης νά άφορριφθεί και ό λόγος άκυρώσεως πού στηρίζεται στην έλλειψη αίτιολογίας, τόν όποιο οι προσφεύγουσες προέβαλαν στην ίδια άλληλουχία (ότι δηλαδή στίς αίτιολογικές σκέψεις των γενικών αποφάσεων δέν γίνεται μνεία της διαδικασίας πληροφόρησης και διαβουλεύσεως σέ ό,τι άφορά την Έλλάδα).

Έφ' όσον οι γενικές αποφάσεις γιά τις όποιες γίνεται λόγος ανέφεροντο, κατά τόν χρόνο πού εξέδόθησαν, μόνο στίς έπιχειρήσεις των έννέα Κρατών μελών της έποχής, ή δέν πράξη προσχωρήσεως δέν άναφέρει τίποτα σχετικά μέ τό θέμα αυτό, έπρεπε νά τηρηθούν, επί ποινή άκυρότητας των έν λόγω διατάξεων, μόνο οι βασικοί κανόνες διαδικασίας πού ίσχυαν δυνάμει της

συνθήκης ΕΚΑΧ. Οι ουσιώδεις τύποι πού έπρεπε νά τηρηθούν κατά τόν χρόνο λήψεως των γενικών αποφάσεων συνιστούν δεδαίως, κατά την έποχή εκείνη, άπλως έγγυήσεις γιά τις έπιχειρήσεις των έννέα Κρατών μελών της έποχής πού θά έδεσμεύοντο. Οι γνώμες και έκτιμήσεις πού ώφειλε νά μνημονεύσει στίς άποφάσεις της ή Έπιτροπή, σύμφωνα μέ τό άρθρο 15 της συνθήκης ΕΚΑΧ, ήταν άποκλειστικώς, όπως προβλέπει τό άρθρο 58, παράγραφος 1, οι γνώμες της Συμβουλευτικής Έπιτροπής και ή σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου.

3. Έπί του δευτέρου λόγου

3.1. Όπως έσημείωσα άνωτέρω, ό δεύτερος λόγος των προσφευγουσών άναφέρεται στόν παράνομο χαρακτήρα, λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου διά της άνεπαρκούς αίτιολογίας, της γενικής αποφάσεως 2794/80, επί της όποιας στηρίζονται οι προσβαλλόμενες άτομικές αποφάσεις: έπικουρικώς δέ, λόγω παραβάσεως των άρθρων 58, 74 και 14 της συνθήκης ΕΚΑΧ. Καί ό λόγος αυτός προβάλλεται υπό την μορφή ένστάσεως έλλείψεως νομιμότητας. Μετά τά όσα ήδη εξέθεσα κατά την εξέταση του πρώτου λόγου σχετικά μέ τό παραδεκτό μιάς τέτοιας ένστάσεως, δέν δύνανται νά υπάρξουν άμφισβόλιες γιά τό παραδεκτό του δευτέρου αυτού λόγου, έχοντας ύπ' όψη την νομολογία σας, γιά την όποία μίλησα ήδη άνωτέρω.

Θά εξέτάσω τώρα χωριστά τά διάφορα στοιχεία του λόγου αυτού κατά την σειρά πού άνέφερα. Κατά τό μέτρο πού είχαν ήδη προβληθεί έλλείψεις στην αίτιολογία κατά την διάρκεια της διαδικασίας κατά την εξέταση του πρώτου λόγου, τις άνέλυσα όταν άνεφέρθη στον λόγο αυτό. Έπειδή ό δεύτερος λόγος καλύπτει μερικώς τόν πρώτο στό θέμα αυτό, θά επανέλθω και πάλι σέ όρισμένα ειδικά σημεία.

3.2. Έλλειψεις της αίτιολογίας

α) Κατά την ανάπτυξη του πρώτου τους λόγου, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι υπάρχει παράβαση ουσιώδους τύπου λόγω του ότι στις αιτιολογικές σκέψεις της γενικής απόφασεως 2794/80 δεν αναφέρεται ότι ενημερώθη η Έλλάς, σύμφωνα με την διαδικασία πληροφόρησης και διαβουλεύσεως, την οποία έχω ήδη αναφέρει, σέ ότι αφορά τις αποφάσεις που εξέδωσαν πρό της προσχωρήσεως. Έπεκρίθη επίσης τό ότι ή είς τό μέλλον θέση σέ ισχύ της απόφασεως στην Έλλάδα δέν ήτιολογήθη. Ή μή εφαρμογή τέλος της έν λόγω γενικής απόφασεως στην Έλληνική Δημοκρατία έπεδεδαιώθη από την έλλειψη αίτιολογικών σκέψεων περί της οικονομικής καταστάσεως της έν λόγω χώρας, βάσει των οποίων θά έδικαιολογείτο ή εφαρμογή της γενικής απόφασεως στό νέο Κράτος μέλος.

Σχετικά μέ τό έπιχείρημα αυτό, παραπέμω σέ όσα ήδη ανέφερα κατά την συζήτηση του πρώτου λόγου. Έφ' όσον οι αποφάσεις στηρίζονται άποκλειστικά στην συνθήκη ΕΚΑΧ, έπρεπε νά τηρήσουν μόνο τους τύπους πού θεωρούνται ουσιώδεις στό πλαίσιο αυτό.

Έπί πλέον, δέν ήταν καθόλου υποχρεωτικό νά αίτιολογηθεί στην άπόφαση ή μελλοντική εφαρμογή της στην Έλλάδα. Αυτή προκύπτει αυτομάτως από τό άρθρο 2 της πράξεως προσχωρήσεως.

Άλλά, καί άν ύποτεθει ότι συμβαίνει τό αντίθετο, θεωρώ πάντως, όπως καί ή Έπιτροπή, καί τοúτο συνιστά — κατά την άποψή μου — ένα καθαρώς έπικουρικό έπιχείρημα, ότι ή αίτιολογία μιάς γενικής άπο-

φάσεως, του είδους γιά τό όποιο πρόκειται στην παρούσα ύπόθεση, δέν χρειάζεται νά έπεκτείνεται στις ειδικές περιστάσεις κάθε Κράτους μέλους. Πράγματι, όλες οι έπιχειρήσεις σιδήρου καί χάλυδος αποτελούν μέρος μιάς καί μόνης Κοινότητας, ή όποία διαθέτει μία ένιαία κοινοτική άγορά. Έκείνο μόνο πού έχει σημασία στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα μέ τό άρθρο 58, είναι τό άν ή Κοινότητα αυτή στό σύνολό της βρίσκεται σέ κατάσταση έκδήςλου κρίσεως καί τό άν συντρέχουν γιά τό σύνολο της Κοινότητας οι λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 58. Δέν έχει σημασία τό άν κάθε χώρα, έξεταζόμενη χωριστά, βρίσκεται επίσης σέ τέτοια κατάσταση κρίσεως. Έπί του θέματος αυτού παραπέμω επίσης στις αποφάσεις σας «ράβδοι όπλισμού σκυροδέματος» Jurispr. 1980, σ. 907, άριθ. 22 του σκεπτικού. Έξ άλλου, ή άλληλεξάρτηση πού υπάρχει μεταξύ της έθνικής ελληνικής άγοράς, της κοινοτικής άγοράς καί της παγκοσμίου άγοράς, έχει ως συνέπεια ότι ή άπότομη πτώση της ζητήσεως τόσο στην κοινοτική άγορά, όσο καί στην παγκόσμια άγορά, ή όποία εκτίθεται στον κανονισμό 2794/80, επηρεάζει όπωσδήποτε καί την Έλλάδα. Έκείνο πάντως πού έχει έδω επίσης θεμελιώδη σημασία είναι ότι οι ελληνικές έπιχειρήσεις σιδήρου καί χάλυδος έχουν, από της προσχωρήσεως της Έλλάδος, τά ίδια δικαιώματα καί τις ίδιες ύποχρεώσεις μέ τις άλλες έπιχειρήσεις σιδήρου καί χάλυδος της Κοινότητας, εκτός από ρητώς καθορισμένες έξαιρέσεις. Έπειδή πρόκειται γιά μία γενική άρχή πού διέπει την εφαρμογή όλου του κοινοτικού δικαίου, δέν χρειάζεται νά μνημονεύεται κάθε φορά ρητώς ούτε νά αναφέρεται κατά τον ίδιο τρόπο στις αιτιολογικές σκέψεις των κατ' ίδιαν πράξεων. Αυτή ή γενική άρχή δέν έπιτρέπει νά συναχθεί τό συμπέρασμα, έλλείπει μιάς τέτοιας αίτιολογίας, ότι ή άπόφαση δέν εφαρμόζεται στην Έλλάδα.

6) Κατά τις προσφεύγουσες, υπάρχει ακόμα παράβαση ουσιωδών τύπων λόγω του γεγονότος ότι ή γενική άπόφαση δέν

διευκρινίζει τούς λόγους γιά τούς όποιους δέν έφηρμόσθη τό άρθρο 74 τής συνθήκης ΕΚΑΧ, τό όποιο παρέχει τήν δυνατότητα θέσεως σέ έφαρμογή μέτρων έμπορικής πολιτικής. Η Έπιτροπή, ώστόσο, παρατηρεί, όρθως κατά τήν γνώμη μου, ότι από κείμενο του άρθρου 58 προκύπτει σαφώς ότι μόνο ή ταυτόχρονη έφαρμογή μέτρων, κατά τήν έννοια του άρθρου 74, πρέπει νά αιτιολογείται κατά τρόπο λεπτομερέστερο. Καί εγώ νομίζω ότι ή μή έφαρμογή του άρθρου 74 δέν χρειάζεται νά αιτιολογείται.

3.3. *Παράβαση των άρθρων 58, παράγραφος 1, και 74*

Οί προσφεύγουσες θεωρούν ότι ή μή παράλληλη έφαρμογή του άρθρου 58 παράγραφος 1 συνιστά παράβαση των άρθρων 58, παράγραφος 1, και 74. Είναι σαφές ότι μόνο ή μείωση τής παραγωγής εντός τής Κοινότητας δέν άρκει γιά νά προσαρμόσει τήν προσφορά εντός τής Κοινότητας προς τήν ζήτηση. Είναι επίσης σαφές, ιδίως από τό πρώτο τρίμηνο του 1981, ότι, έλλείψει έπαρκών μέτρων έμπορικής πολιτικής, μονομερών ή συμβατικών, μείωση τής παραγωγής εντός των Κρατών μελών θά είχε ως αναπόφευκτη συνέπεια τήν αύξηση τής συμμετοχής στην αγορά των παραγωγών τρίτων χωρών. Σχετικά μέ τό σκέλος αυτό του δευτέρου λόγου, συμφωνώ πλήρως μέ τά όσα λεπτομερώς έχει ήδη εκθέσει ό γενικός εισαγγελεύς Reischl, επ' ευκαιρία αναλόγων άπόψεων πού είχαν αναπτύξει οί προσφεύγουσες στις υποθέσεις 258/80 (Rumi) και 14/81 (Alphasteel) πού δέν έχουν δημοσιευθεί ακόμα στην Συλλογή τής νομολογίας). Μέ τήν ευκαιρία αυτή, ό γενικός εισαγγελεύς είχε αναφερθεί επίσης στην σχετική μέ τό θέμα προηγούμενη νομολογία σας. Η Έπιτροπή, όπως επίσης όρθως ετόνισε στην παρούσα υπόθεση, όφείλει κατά τήν άσκηση της διακριτικής της έξουσίας νά λαμβάνει υπ' όψη της όχι μόνο τις εισαγωγές χάλυδος, αλλά και τις εξαγωγές των προϊόντων αυτών, καθώς και τις υποχρεώσεις τής Κοινότητας στο

πλαίσιο τής ΓΣΔΕ (GATT), όπως και τήν δυνατότητα αντιποίνων έκ μέρους των τρίτων χωρών εις άπάντηση των ποσοστάσεων εισαγωγών πού θεσπίζει μονομερώς ή Κοινότητα. Οί προσφεύγουσες δέν προέβαλαν πειστικά επιχειρήματα στις παρούσες υποθέσεις, πού νά άποδεικνύουν ότι ή Έπιτροπή, έκτιμήσασα όλα τά σχετικά μέ τήν περίπτωση στοιχεία, ένήργησε αντίθετα προς κάποιο άνώτερο κανόνα δικαίου.

3.4. *Διάκριση*

Νομίζω ότι ή Έπιτροπή έχει άποκρούσει κατά τρόπο πειστικό τό σκέλος του δευτέρου λόγου, όπου υποστηρίζεται ότι υπήρξε άνιση μεταχείριση λόγω κυρίως τής διακρίσεως εις βάρος των ελληνικών επιχειρήσεων. Έπιθυμώ και πάλι νά παραπέμψω σχετικώς στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέως Reischl, τής 29ης Οκτωβρίου 1981, στην υπόθεση Alphasteel (υπόθεση 14/81). Στην υπόθεση εκείνη, ή προσφεύγουσα είχε προβάλει επιχειρήματα παρόμοια έν μέρει μέ αυτά πού ανέπτυξαν οί ελληνικές επιχειρήσεις σιδήρου και χάλυδος.

Πρίν, ώστόσο, περατώσω τό μέρος αυτό των προτάσεών μου, θά παρατηρήσω και τά εξής: Όπως είναι γνωστό, ή άξία ενός δένδρου έκτιμάται από τούς καρπούς του. Γιά τόν λόγο αυτό, κατά τήν διάρκεια των προφορικών συζητήσεων ή Έπιτροπή όρθως, κατά τήν γνώμη μου, προσεπάθησε νά άποδείξει, δάσει αριθμητικών στοιχείων, ποιά ήταν πράγματι ή έπίπτωση τής προσβαλλομένης ρυθμίσεως στις ελληνικές επιχειρήσεις σιδήρου και χάλυδος. Τά στοιχεία αυτά άποδεικνύουν σαφώς ότι οί ποσοστάσεις πού καθορίσθησαν, αντιστοίχως, γιά τις επιχειρήσεις αυτές, όχι μόνο δέν ήταν άδικες, αλλά έλήφθη εύρέως υπ' όψη και ή δυνατότης των νά παράγουν και νά πωλούν. Σέ καμμία περίπτωση δέν προέκυψε ότι οί ποσοστάσεις αυτές επέ-

φεραν περιορισμό των δυνατοτήτων αυτών παραγωγής και πωλήσεως. Αντίθετα, καμμία ελληνική επιχείρηση σιδήρου και χάλυδος δεν εξήντησε την ποσοστιαία της κατά την διάρκεια του τριμήνου που είναι αποφασιστικό στην παρούσα δίκη. Οι προσφεύγουσες δεν άμφισβήτησαν εξ άλλου τα στοιχεία αυτά. Επίσης, δεν κατέστη δυνατό να αποδειχθεί, κατά τον έναν ή τον άλλο τρόπο, ότι αν το σύστημα των ποσοστιαίων εστιριζέτο μάλλον στην ικανότητα παραγωγής παρά στην πραγματική παραγωγή, κατά την διάρκεια της περιόδου αναφοράς, θα έσημειώνοντο καλύτερα και δικαιότερα αποτελέσματα για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Αποφεύγω δε να αναφερθώ στα μειονεκτήματα που θα ήδύνατο να έχει το σύστημα που προτείνουν οι προσφεύγουσες, σύμφωνα με την ανάλυση της Έπιτροπής, που συμμερίζομαι κι εγώ, ή όποια στηρίζεται στον σκοπό που επιδιώκεται με την προσαρμογή της προσφοράς στην ζήτηση, καθώς και σε σκέψεις που απορρέουν από την οικονομία της αγοράς και τις υπολαμβάνει ή συνθήκη ΕΚΑΧ. Ένα σύστημα ποσοστιαίων που στηρίζεται στην ικανότητα παραγωγής αποθαρρύνει πράγματι την αναγκαία ελάττωση της υπερβολικής ικανότητας παραγωγής αντί να την ευνοεί. Ακόμη δε περισσότερο, καταλήγει να παρέχει ένα σχετικό πλεονέκτημα στις λιγότερο αποδοτικές επιχειρήσεις, που παρουσιάζουν χαμηλό σχετικά βαθμό αξιοποίησεως της παραγωγικής τους ικανότητας.

Τα στοιχεία που παρέθεσε η Έπιτροπή εγγείουν, εκ των υστέρων, το ζήτημα αν οι

προσφεύγουσες είχαν πράγματι ελλογο συμφέρον προς άσκηση των προσφυγών τους, οι οποίες στηρίζονται αποκλειστικώς στην ένσταση ελλείψεως νομιμότητας. Υπό τις συνθήκες αυτές, τίθεται επίσης το ερώτημα αν ισχύει πάντοτε ή κατά κανόνα απόλυτα ελλογη άποψη, ότι το συμφέρον της διγομένης από μία ατομική απόφαση επιχειρήσεως εικάζεται στην περίπτωση ένστάσεως ελλείψεως νομιμότητας. Το ερώτημα αυτό γεννά ακόλουθως το ερώτημα μήπως θα έπρεπε να δικαιολογείται ή ύπαρξη ελλόγου συμφέροντος του προσφεύγοντος για την εξέταση του παραδεκτού της ένστάσεως ελλείψεως νομιμότητας, όταν αυτό το ελλογο συμφέρον δεν δύναται να πιθανολογηθεί άνευ ετέρου. Έπειδή η νομολογία σας δεν παρέχει σχετικώς καμμία σαφή ένδειξη και έπειδή η Έπιτροπή δεν άμφισβήτησε το παραδεκτό των προσφυγών για τις όποιες πρόκειται στην παρούσα υπόθεση, θεωρώ ότι δεν είναι σωστό να προσδοθεί οποιαδήποτε συνέπεια στα ερωτήματα αυτά, στο πλαίσιο των υπό κρίση υποθέσεων. Τονίζω πάντως ότι, όσον αφορά τους κινδύνους καταχρήσεως διαδικασίας και τις σχετικές με την οικονομία της δίκης σκέψεις, δεν ύπάρχει κατ' άρχήν διαφορά μεταξύ των υπό κρίση υποθέσεων και των προσφυγών που άσκοούνται βάσει του άρθρου 215 παράγραφος 2 κατά διατάξεων γενικής έφαρμογής. Επί του θέματος αυτού, παραπέμπω στις πρόσφατες προστάσεις μου στις υποθέσεις Walzmühle Erling και λοιποί (υποθέσεις 197-200, 243, 245 και 247/80, Συλλογή νομολογίας 1981, σ. 3211).

4. Συμπέρασμα

Βάσει των διαπιστώσεων στις όποιες κατέληξα, περιορίζομαι εν συμπεράσмати να προτείνω ότι οι προσφυγές για τις όποιες πρόκειται πρέπει να απορριφθούν ως άβάσιμες, οι δε προσφεύγουσες να καταδικασθούν στα έναπομένοντα δικαστικά έξοδα.